

Krátky španielsko-slovenský glosár pojmov z oblasti azylu a migrácie: 2. časť N – Z

Jana Michalčíková, Filozofická fakulta PU, jana.michalcikova@unipo.sk

nación	1 národ, etnikum, 2 zem, štát
nacional	1 národný, domáci, tuzemský 2 štátny príslušník
- n. calificado	- kvalifikovaný štátny príslušník
nacionalidad	národnosť
nacionalismo	nacionalizmus
narcoanálisis	narkoanalýza
narcotraficante	pašerák
narcotráfico	obchod s drogami
naturalización	naturalizácia, zdomácnenie
naufragar	stroskotať, potopiť sa
naufragio	potopenie, vrak
naval	námorný, lodný
nave, navío	loď, plavidlo
necesidad	núdzba, tieseň, potreba, nutnosť
negativa, negatoria	záporná odpoveď, nesúhlas, odmietnutie, odoprenie
negligencia	nedbalosť, zanedbanie povinnosti
negociación	jednanie, vyjednávanie, obchodovanie
negocio	obchod, obchodovanie
- n. sucio / turbio	nelegálne obchodovanie
niño	dieťa
- n. acogido	- d. v pestúnskej starostlivosti
- n. expósito	- nájdené d.

no admisión	nepriatie, odmietnutie
no discriminación	pravidlo nediskriminovať
non refoulement	zásada „non-refoulement“ (nevrátenia) obsiahnutá v článku 33 Ženevského dohovoru
norma	norma, pravidlo, predpis, smernica
- n. comunitaria	- n. EÚ
- n. con fuerza / con rango de ley	- právna n. s účinnosťou zákona
- n. legal / jurídica	- právna / legálna n.
- n. procesal	- procesnoprávna n.
- n. social	- spoločenská n.
- as de conducta	- n. správania sa
- as de reconocimiento y ejecución	- pravidlá týkajúce sa uznávania a vykonávania
- as de seguridad	- bezpečnostné predpisy
- as y pruebas de comprobación	- pravidlá dokazovania
- as relativas a la responsabilidad del transportista	- n. vzťahujúce sa na osobu, ktorá preváža ilegálnych prisťahovalcov
nulidad	neplatnosť, zrušenie
- n. del acto jurídico	- n. právneho úkonu, nulita právneho úkonu
- n. del contrato	- n. zmluvy
- n. matrimonial / del matrimonio	- n. manželstva
- n. por causa ilícita o inmoral	- n. pre rozpor so zákonom či dobrými mravmi
- declarar la n. del matrimonio	- vyhlásiť manželstvo za neplatné
nulificar	zrušiť, odvolať platnosť, anulovať
número	číslo
- n. de expediente (expte núm.)	- č. spisu, jednacie číslo
- n. de identidad de extranjero (NIE)	- identifikačné číslo osoby bez trvalého pobytu
- n. de identidad / de identificación (por nacimiento) / de nacimiento/ de partida de nacimiento	- rodné číslo / základný identifikátor občana
<i>numerus clausus</i>	<i>numerus clausus</i>
obedecer	poslúchať
- o. las instrucciones	- riadiť sa pokynmi
- o. las leyes	- byť poslušný zákonom
óbito	úmrtie, smrť

objeción	námietka, výhrada, protest
- o. injustificada	- bezpredmetná n.
objetar	namietat', nesúhlasiť, odporovať
objetividad	objektívnosť, nestrannosť
objeto	predmet, vec
- o. de la demanda	- p. žaloby
- o. de(l) litigio	- p. sporu, skutková a právna podstata žaloby
- o. de prueba	p. dokazovania
- os de uso personal /personales	osobné veci
obligar	zaväzovať, nútiť
obstaculizar	klásť prekážky
- o. la labor de la policía	marit' policajný zásah
obstruccionismo	obštrukčná politika, preťahovanie jednaní
obstruir	brániť, znemožňovať, prekážať
- o. la acción de la justicia	- marit' výkon práva
ocultación	utajenie, zatajenie, skrývanie
- o. de la verdad sobre el caso	utajovanie skutočností o prípade
- o. de nacimiento	zatajenie pôrodu / narodenia
odio	nenávisť
- o. racial	- rasová nenávisť, neznášanlivosť
oficial	1 úradný, oficiálny 2 úradník
- o. de aduanas	- colný úradník
- o. de justicia / de juzgado	- súdny úradník
oficina	kancelária, úrad
- o. de aduana	colný úrad
- o. de colocación / de empleo / INEM (Instituto Nacional de Empleo)	úrad práce
- o. consular	konzulárny úrad
- o. de gobierno	vládny úrad
- O. Europea de Policía (Europol)	Európsky policajný úrad (Europol)
okupa	squatter
ola	vlna
- o. de violencia	- v. násilia
ombudsman	verejný ochranca práv, ombudsman

omisión	vynechanie, opomenutie, zanedbanie
- o. de deberes	- zanedbanie povinnosti
- o. del deber de socorro	- neposkytnutie pomoci
- o. intencional	- úmyselné zanedbanie, zavinenie
operación	operácia, obchod, obchodovanie
- o. bélica	- vojenská o.
- o. de rescate	- záchranná o.
- o. policial	- policajná o.
- o. rastrillo	- pátracia akcia
- o. tapadera	- krycia o.
opresión	útlak, utláčanie
opresor	utláčajúci
orden	príkaz, rozkaz, rozhodnutie, nariadenie, smernica
- o. conminatoria	- súdny príkaz
- o. de detención / de arresto / de busca y captura / de búsqueda y captura / de aprehensión	- príkaz k zatknutiu, zatýkací rozkaz
- o. de deportación / de expulsión	- príkaz k vyhosteniu
- o. de detención a efectos de extradición / con miras a e.	- zatýkací rozkaz za účelom trestného stíhania
- o. de ejecución de la pena de muerte	- príkaz k vykonaniu rozsudku smrti, rozkaz k poprave
- o. de <i>hábeas corpus</i>	- rozkaz k predvedeniu osoby
- o. de ingreso en prisión	- príkaz k dodaniu do výkonu trestu
- o. de manutención	- príkaz k vyživovacej povinnosti
- o. de protección	- ochranný príkaz
- o. de restricción temporal	- predbežné opatrenie
organización	organizácia
- o. delictiva	- organizovaná skupina
- o. no gubernamental (ONG)	mimovládna organizácia, nevládna, nezisková organizácia
órgano	orgán
- o. administrativo / de dirección	- správny o.
- o. competente en materia penal	- o. činný v trestnom konaní
origen	pôvod
- o. social	- sociálny p.
orientación	orientácia
- o. cultural	- kultúrna o.

pacto	zmluva, pakt, dohoda
- p. social	- spoločenská dohoda
país	štát, krajina, zem
- p. de acogida	- prijímajúca k.
- p. de destino	- cieľová k.
- p. de residencia	- k. trvalého bydliska, štát trvalého pobytu
- p. de tránsito	- tranzitná k.
- p. en (vías de) desarrollo	- rozvojová k.
- p. extracomunitario	- k., ktorá nie je členom EÚ
- p. menos avanzado / menos desarrollado	- najmenej rozvinutá k.
- p. miembro de la UE/comunitario	- členský štát EÚ
- p. subdesarrollado	- zaostalá k.
- p. tercero	- k. tretieho sveta
paridad	rovnoprávnosť, rovnosť, rovnocennosť
pariente	príbuzný
- p. lejano	- vzdialený p.
- p. más cercano	- najbližší p.
- p. consanguíneo	- pokrvný p.
partida	výpis, list
- p. de antecedentes penales	- výpis z registra trestov
- p. de defunción	- úmrtný list
- p. de matrimonio	- sobášny list
- p. de nacimiento	- rodný list
pasajero	cestujúci, pasažier, prechádzajúci
- p. de tránsito	- tranzitný prechádzajúci
pasaporte	cestovný pas, cestovný doklad
- p. biométrico/con datos biométricos	pas formátu EÚ, cestovný doklad obsahujúci biometrické údaje
- p. familiar	cestovný pas rodiča
- expedir, extender/librar el p.	vystaviť pas
patria	vlasť
patrocinio	sponzorstvo, ochrana záštita, právna pomoc
pena	trest, pokuta
- p. capital / de muerte	- trest smrti
- p. corporal	- telesný t.
- p. lícita	- zákonný t.
peores formas de trabajo infantil	všetky formy neľudského zaobchádzania s

	deťmi
pérdida	strata
- pérdida de nacionalidad / ciudadanía / denaturalización	- strata občianstva, vypovedanie z vlasti / denaturalizácia
- p. de la capacidad civil	- s. občianskych práv
permanencia no permitida	nepovolený pobyt
permiso	povolenie
- p. de entrada en el último país de destino	- povolenie k pricestovaniu do cieľového štátu
- p. de inmigración	- prísťahovalecké povolenie
- p. de residencia especial	- zvláštne povolenie k pobytu
- p. de residencia ordinario	- obyčajné p. k pobytu
- p. de residencia temporal /temporaria	- p. k prechodnému / dočasnému p.
- p. de trabajo / de empleo/laboral	- pracovné p.
persecución	prenasledovanie, perzekúcia
persecuimiento	stíhanie
persistencia	zotrvanie
persona	osoba, subjekt
- p. a cargo	- závislá osoba
- p. autorizada	- oprávnená o.
- p. de contacto	- kontaktná o.
- p. dependiente	- vyživovaná o.
- p. no(n)grata	- nežiadúca o.
petición	žiadosť, prosba, návrh
- p. de asilo	- ž. o azyl
- p. de extradición	- ž. o vydanie do cudziny
- p. para considerar su caso de nuevo	- ž. o nové preskúmanie prípadu
- p. para la ayuda	- ž. o poskytnutie pomoci
peticionar	predložiť žiadosť, žiadať
poder	moc, právomoc
- p. judicial	- súdna m., právomoc
- p. jurídico	- právna moc
policía (Cuerpo Nacional de policía)	polícia
- p. de extranjería	- cudzinecká p.
- p. judicial	- kriminálna p.
- p. militar	- vojenská p.
- p. nacional	- národná p.

- p. portuaria	- prístavná p.
política	politika, postup, taktika
- p. de agresión	- mocenská p.
- p. de asilo	- azylová p.
- p. de población	- populačná p.
- p. de visados	- vízová p.
- p. interior / exterior	- vnútorná / zahraničná p.
- p. internacional	- medzinárodná p.
porcentaje	percento, percentuálny podiel
pornografía	pornografia
prejuicio	predsudok, predpojatosť, zaujatosť
- ios raciales	- rasové predsudky
- sin p.s	- bez predsudkov
preservación	ochrana
- p. de pruebas	- zachovanie dôkazov
presión	tlak, nátlak
preso	väzeň, uväznený, zajatý
- p. político	- politický väzeň
prevenir	predísť, zabrániť
<i>prima facie</i>	<i>prima facie (na prvý pohľad)</i>
primera inspección	prvé vyšetrovanie, posudzovanie, preskúmanie
principio	zásada, princíp
- p. de igualdad	- zásada rovnosti
procedencia	1 pôvod, 2 oprávnenosť, legitímnosť, prípustnosť
proceder	1 postupovať, jednať, 2 (de) pochádzať z
procedimiento	1 postup, 2 proces, jednanie
proceso	proces, jednanie, postup
- p. judicial	- súdny proces
programa	program, plán, projekt
- p. cooperativo / de cooperación	- p. spolupráce

- p. coyuntural	- ekonomický plán
- p. de apoyo	- podporný program
- p. de desarrollo	- rozvojový program
- p. de desarrollo económico	- plán hospodárskeho rozvoja
- p. de la Haya	- Haagsky program
prohibición	zákaz, zakazovanie, embargo
prolongación	predĺženie, prolongácia
promedio	1 priemerný, 2 priemer
- p. de supervivencia	- šanca na prežitie
promoción	podpora, stimulovanie
- p. laboral	- podpora zamestnanosti
- p. sanitaria	- podpora zdravia
promulgación	vyhlásenie, oznámenie
prórroga	predĺženie, obnova, obnovenie, prolongácia, 2 odročenie, odloženie, odklad
- p. de estancia	- predĺženie pobytu
- p. de jurisdicción	- dohoda o príslušnosti
proscribir	zakázať, verejne zavrhnúť
- p. la pena de muerte	- zakázať trest smrti
proscripción	zákaz
- p. y confiscación	- strata cti a občianskych práv
- decreto de p.	dekrét odsudzujúci k trestu smrti
prostitución	prostitúcia
prostituir	prostituovať, nútiť niekoho k prostitúcii
prostituto/a	prostitút/ka
protección	ochrana, bezpečnostné opatrenie, starostlivosť, dozor
- p. consular	- konzulárna ochrana
- p. diplomática	- diplomatická ochrana
- p. internacional	- medzinárodná ochrana
- p. jurídica / legal	- právna ochrana
- p. policial	- policajná ochrana
- p. social	- sociálne zabezpečenie
- p. temporal	- dočasná pomoc
- brindar / dar / prestar / ofrecer p.	- poskytnúť ochranu

proteccionismo	protekcjonizmus
protegido	chránený, zabezpečený, istený
protocolo	protokol, zápis
- Protócolos de Palermo	- Palermský protokol
prueba	dôkaz, odôvodnenie
pueblo	1 národ, ľud, 2 obec
puesto	miesto, stanica
- p. de control	- kontrolná stanica
- p. de destino	- miesto určenia
- p. de policía	- policajná stanica
<i>quasi judicial</i>	kvázi súdny
racismo	rasizmus
rasista	rasista/ka
ratificación	ratifikácia
readmisión	opätovné prijatie, readmisia
reasantamiento	presídlenie, presťahovanie
rechazo	vylúčenie, zamietnutie
re-emigración	reemigrácia
refoulement	premiestnenie, vrátenie
- non refoulement	zásada „non-refoulement“ (nevrátenia) obsiahnutá v článku 33 Ženevského dohovoru
refugiado/a	utečenec / utečenka
- r. de facto / de hecho	- de facto
- r. en órbita	- in orbit
- r. estatuario	- štatutárny u.
- r. itinerante / en órbita	- u. in orbit / putujúci
- r. político	- politický
- r. prima facie	- prima facie
- r. reconocido	- uznaný za utečenca
- r. sur place	- u. sur place
regularización	regularizácia, upravenie

reintegración	reintegrácia
- r. cultural	- kultúrna r.
- r. económica	- ekonomická r.
- r. social	- sociálna r.
remesa	zásielka (zvyčajne finančné prostriedky poslané rodinným príslušníkom do pôvodnej krajiny utečenca)
remoción	deportácia / vyhostenie
repatriación	repatriácia
- r. forzosa / involutnaria	- nútená repatriácia/ nedobrovoľná
- r. voluntaria	- dobrovoľná r.
repatriado / persona repatriada	repatriovaná osoba
residencia	pobyt
- permiso de r.	- povolenie na pobyt
- r. de larga duración	- dlhodobý pobyt
- r. permanente	- trvalý pobyt
retorno	návrat
- r. forzoso	- nútený návrat
- r. voluntario	- dobrovoľný n.
reunificación familiar	znovuzjednotenie rodiny
rescate en el mar	záchranná operácia na mori
salud	zdravie
secuestro	únos
seguridad	bezpečnosť
selección (screening)	selekcia, screening, výber
sello de entrada (en el pasaporte o documento de identidad)	vstupná pečiatka (v pase alebo identifikačnom doklade)
sensor	detektor, senzor, snímač
- s. de movimiento	- detektor pohybu
sentencia	rozsudok
Schengen	Schengen

- acuerdo de Sch.	Schengenská dohoda
- convenio de Sch.	Schengenská zmluva
- espacio de Sch.	Schengenský priestor / Schengen
- sistema de información de Sch.	Schengenský informačný systém
servidumbre	otroctvo, nevoľníctvo
soberanía	nadvláda
solicitante	žiadateľ
- s. de asilo	- ž. o azyl
- s. derivado	- sekundárny ž. o azyl
- s. primario / principal	- primárny ž. o azyl
solicitud	žiadosť
status de inmigrante	štatút imigranta
suspensión	prerušenie, pozastavenie, odloženie
tercer país	tretia krajina
territorio	územie
testigo	svedok
tortura	mučenie
traficante	priekupník
- t. de drogas / narcotraficante	- priekupník drog / narkotrafikant
tráfico	obchod
- t. ilegal / ilícito	- ilegálny, nezákonný o .
- t. de personas / de humanos	- obchod s ľuďmi / obchodovanie s osobami
- t. de mujeres / de blancas	- obchod s bielym mäsom / so ženami
trapichear (hov.)	kšeftovať
tránsito	tranzit, prechod
- t. de personas	- prechod osôb
transporte	doprava, preprava
trata	obchodovanie
- t. de personas	- o. s ľuďmi
- t. de blancas	- o. s bielym mäsom / so ženami
tratado	dohoda, zmluva, dohovor

- t. internacional	- medzinárodná dohoda
- t. de paz	- mierová dohoda
tratamiento	správanie, zaobchádzanie
- t. inhumano	- neľudské zaobchádzanie
tutor	poručník, opatrovatel'
<i>ultra vires</i>	<i>ultra vires</i>
validez	platnosť
válido	platný
viajero	cestovateľ
víctima de la trata de personas	obeť obchodovania s ľuďmi
violencia contra las personas	násilie páchané na osobách
- v. contra las mujeres	- násilie páchané na ženách
visa / visado	vízum
- v. de corta / de larga duración	- krátkodobé / dlhodobé v.
- v. obligación de visado	- vízová povinnosť
- v. conceder el v.	- udeliť v.
- v. expedir el v.	- vydať
visitante	návštevník
xenofobia	xenofóbia
zona de migración	migračná zóna
- z. segura	- bezpečná z.

Použitá literatúra

- BRYNDA, J.: *Španělsko-český právnícký a ekonomický slovník*. Linde. Praha. 2007.
 DUBSKÝ, J.: *Velký španělsko-český slovník*. I. Academia. Praha. 1999
 DUBSKÝ, J.: *Velký španělsko-český slovník*. II. Academia. Praha. 1999
 REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*. Tomo I. Madrid. Espasa (Vigésima segunda edición), 2001. ISBN: 84-239-6823-5.
 REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*. Tomo II. Madrid. Espasa (Vigésima segunda edición), 2001. ISBN: 84-239-6824-3.

Odkazy na internetové zdroje

<http://www.acnur.org/t3/que-hace/proteccion/glosario-de-terminos-claves-relativos-a-laproteccion-internacional-de-los-refugiados/?type=0&uid=1>
http://extranjeros.mtin.es/es/RedEuropeaMigraciones/Glosario_Tesaurus/EMN_ES_Glosario_Introduccion.pdf

<http://www.derecho.unc.edu.ar/archivo/intpublico/asilo-garciamontano.pdf>

<http://www.oim.org.co/LinkClick.aspx?fileticket=otpUXt/4YgA=&tabid=104&language=en-US>

<http://www.oim.org.co/LinkClick.aspx?fileticket=otpUXt/4YgA=&tabid=104&language=en-US>

Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník Slovník nejčastěji používaných termínů v oblasti azylu a migrace [on-line].

<http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník.aspx>

http://extranjeros.empleo.gob.es/es/RedEuropeaMigraciones/Glosario_Tesouro/EMN_ES_Glosario_Introduccion.pdf

Tento príspevok vznikol v rámci projektu KEGA, číslo 054-4/2011 s názvom *Komunitné tlmočenie v novodobej spoločenskej situácii na Slovensku*